

Balázs Márta

Balázs Márta lenyűgöző ember, hat idegennyelvet beszél, sikeres tolmácsként dolgozott tíz évig, 2005-ben megalapították hűgával az EDI-MART-ot, Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő fordító- és tolmácsirodáját, és férjével két gyönyörű gyermek büszke szülei. Bármilyen területről legyen szó, nem félt határozott döntéseket hozni, még akkor sem, amikor életre szóló döntést kellett hoznia a tolmácskarrierjéről. Mindig úgy egyensúlyozott a magánélet és a karrier között, hogy mindkettőben a maximumot tudja nyújtani, és állítása szerint, ha újrameghozhatná, se csinálná másképp.

A nyelvek szerelmese

Márta már egészen fiatalon rájött, hogy a nyelvekkel szeretne foglalkozni. Akkoriban azt hitte, humán beállítottságú és a matekhoz gyakorlatilag semmi köze, ma már úgy véli, hogy mindenből elő lehet hozni a reál és a humán oldalt is, csak megfelelő motiváció kell hozzá. Ilyen volt neki Somos Edit, aki az egyetemi felvételre készítette fel németből, illetve Vig Enikő, aki az olasz nyelvtudásához járult nagyban hozzá. A német volt az első idegennyelve, mely remek ízelítőt adott neki a nyelvek világából, ezt követte az orosz, mely akkoriban kötelező volt, ő mégis szerette és a politikai ráhatás egyáltalán nem nyomta rá a bélyegét a tanulás örömeire.

Mikor gimnáziumba jelentkezett rájött, hogy érdeklődik a francia nyelv, így francia tagozatos osztályba kezdett járni, ahol emelt óraszámú tanulóként franciául a német nyelvvel együtt. Bár az olasszal csak később, a gimnázium végén, a Balatonnál töltött nyáriszünet alatt kezdett el ismerkedni, mégis kijelenthetjük, hogy ez lett az élete legmeghatározóbb nyelve.

A gimnázium után a Schola Európában kezdett tanulni, ahol két éven át töretlenül nyelveket és gazdasági ismereteket tanult. Ahogy közeledett a képzés vége, érezte, hogy többre hivatott, így szülei beleegyezésével egy évet otthon maradt, amit az egyetemi felkészülésre szánt. Ekkor már nem okozott gondot a felvételi vizsga, és megkezdte a tanulmányait az ELTE BTK-n, olasz- és német szakpárjában. Az angol nyelv csak később vált fontossá, azonban ma már napi szinten használja, hiszen a testvérével közös cégének, az EDIMART-nak az angol a hivatalos kapcsolattartó nyelve a külföldi ügyfelekkel. Hatalmas lelkesedéssel kezdett el portugálul tanulni, mikor kisfia, Marci még kicsi volt, és el is jutott egy középfokú tudásig.

Lenyűgöző teljesítmény hat idegennyelvet ismerni, azonban maximalizmusát jól mutatja, hogy céljai között szerepel még a spanyol és görög nyelv elsajátítása is.

A tolmács

Két kedvenc tanára még egyetem alatt is jelen volt az életében, nekik köszönheti első tolmácsolási megbízásait, melyek eleinte csak kísérőtolmács munkákat, majd a későbbiekben komoly karrierépítési lehetőségeket jelentettek. Olyan gyakorlott tolmácsok osztották meg vele tapasztalataikat, mint például Dobai János vagy Szomráky Béla, akinek sok későbbi munkát köszönhet. Mindig is alázatosan állt a munkához, csak a következő lépésre összpontosítva, lassan, de tudatosan haladva előre. A karrierje kezdetén párhuzamosan dolgozott a Danubius Nyelviskolában, tanult az egyetemen, szakmai gyakorlaton németet tanított és eközben tolmácsolt, egy percig sem kímélte magát. Hamar megkedvelte az Olasz Kultúrintézet és az Olasz Külkereskedelmi Intézet a tehetséges, határozott huszonéves lányt, így a kilencvenes évek közepén elérkezett az idő, amikor már az egyetem mellett nem volt szüksége más bevételi forrásra a tolmácsoláson kívül.

Többnyire zökkenőmentesen haladt a tolmácskarrierje, nem volt olyan esemény, melyről negatív érzésekkel távozott volna a teljesítményét illetően, de természetesen akadtak olyan helyzetek is a tíz év alatt, melyek kihívás elé állították. Ilyen eset volt például, amikor az Olasz Kultúrintézet akkori igazgatójának, Pressburger Györgynek tolmácsolt, aki anyanyelvi szinten beszélt mind az olasz, mind a magyar nyelvet, és előszeretettel állította kisebb-nagyobb tesztek elé a tolmácsait. A rangos eseményre több magas tekintélyű embert meghívtak, nyugalmazott katonákat, attasékat, vezetőket, akiket Pressburger elkezdett egyesével bemutatni, ranggal-névvel együtt. Márti próbálta jelezni a harmadik-negyedik bemutatásnál, hogy most már szeretné tolmácsolni az elhangzottakat, de Pressburger ezt figyelmen kívül hagyta, és végigsorolta mind a nyolc személyt. Márti ekkoriban a karrierje csúcán volt, rengeteget és tudatosan használta a memóriáját, így tökéletesen végrehajtva a lehetetlennek tűnő feladatot hibátlanul sorolta fel mind a nyolc nevet ranggal együtt. A jutalom a közönség részéről hatalmas taps, Pressburger részéről pedig elismerő bólintás volt.

Bár gyerekkorában nem akart tolmács lenni, mégis boldogan gondol vissza arra a tíz évre, melyben ezt a hivatást gyakorolta. Mindig is képes volt komoly döntéseket hozni, így mikor elérkezettnek látta a családalapítás idejét, könnyedén mondott nemet olyan megbízásoknak, melyekről sokan még álmodni sem mertek. A kétezres évek elején döntött úgy, hogy itt az ideje egy új, családdal jobban összeegyeztethető területen kipróbálnia magát.

A vállalkozó

Az EDIMART cégnév a húga, Edit és Márta nevének ötvözéséből jött létre 2005-ben, azonban már 2005 előtt is voltak Mártinak szárnypróbálgatásai. Már korábban is előfordult, amikor vállalatlan mennyiségű felkérése érkezett, hogy kiszervezte a munkákat ismerősöknek, így mikor kisleányával volt várandós, nem volt teljesen új neki ez a típusú munkakör. Először létrehozott egy honlapot és BM fordítóirodaként kezdte el hirdetni magát. Meglepően jól működött a vállalkozás, olyannyira, hogy 2004-ben megkérte az akkor éppen pályaváltó Editet, hogy segítsen be neki heti 1-2 napot. Edit néhány hét után már napi 10 órában dolgozott Mártival, 2005 tavaszán pedig hivatalosan is megalapították az akkor még kétszemélyes EDIMART-ot, mely egy évig még otthonról működött, azonban egy év alatt annyira befutott, hogy elérkezettnek látták az időt egy valódi iroda bérlésére és munkatársak alkalmazására. A cég sikerének az egyik kulcsa az lehet, hogy nem félnek innovatívak lenni és mindig új dolgokat kipróbálni. Ők voltak az elsők Magyarországon, akik megvették a Memoq fordítástámogató szoftver szervertes verzióját, rengeteget járnak konferenciákra, aktív GALA tagok, és náluk van egyedül távtolmácsolási szolgáltatás Magyarországon.

MÁRTI ÉS EDIT

Az EDIMART EGYIK LOGÓJA

Az, hogy Proford alapító tagok is azt mutatja, hogy innovatívan gondolkodnak. Márta el sem tudja képzelni az életét a folyamatos ötletelés és fejlődés nélkül. A Proford-nak is az a célja, hogy közös projekteken és piaci együttműködésen keresztül segítsék egymást és tapasztalatot cseréljenek. A Proford és a GALA is olyan számára, mint egy nagy homokozó, ahova becsatlakozhatsz a lapátoddal és a vödörrel a várépítésbe, vagy megtanulhatsz másoktól, hogy hogyan építsd meg a saját várad. Ennek a hozzáállásnak köszönheti az EDIMART, hogy ma az ország egyik legdinamikusabban fejlődő fordításszolgáltató cége.

Az EDIMART és a Proford mellett Márta hatalmas figyelmet szentel az újabb fordító és tolmácsgeneráció segítségén, számos egyetemen tart előadást a szakmáról, ilyen például a Varga Katalinnal közösen tartott Proford Piacot az egyetemre! kurzus. A Profordon belül event manager szerepet lát el, illetve az oktatási munkacsoport meghatározó tagja, próbál minden lehetőséget megragadni, hogy segítse a tehetséges fordító- és tolmács szakos hallgatókat.

A családanya és feleség

Márti életét végigkísérte „a csináld, vagy ne csináld, de ha csinálsz, akkor azt átlagon felül tedd” elv. Természetesen a családalapításhoz sem állt másként, így mikor Marcival volt várandós már eldöntötte, hogy nem lesz az az anyuka, aki bébiszittert fogad, míg a világot járva tolmácsol, és boldogan várta a pici érkezését. Biztosan nem volt könnyű sikeres tolmácsból hirtelen főállású anyukává válni, azonban cseppet sem bánja egyik döntését sem. Marci születése után két évvel érkezett meg Dorka, és mindkét gyermeket boldogan és óriási egyetértésben nevel az úgyszintén sikeres férjével.

MARCI ÉS ANTAL

MÁRTI ÉS DORKA

hogy van németül, olaszul, franciául. Nem egyszer megtörtént, hogy amikor beteg volt kérdezte, hogy „de, ugye, azért különangolra mehetek?”. Marci inkább az édesapjára hasonlít: minden érdekl, ami műszaki dolgokkal kapcsolatos.

Ahogy a gyerekek cseperedtek, úgy fejlődött és növekedett az EDIMART is, így komoly feladat összehangolni ezeket, de szerencsére segítségben nincs hiány. Amíg Marci pici volt, addig a cég nagy részét Edit vitte, Márta pedig segített, amiben csak tudott. A fő alappillére az életének a férje, aki mindenben támogatja, és akivel óriási harmóniában egyensúlyoznak a család és a karrier között. Kedvenc elfoglaltságaik közé tartoznak a hétvégi kirándulások és a lovaglás. Márta boldogságát már csak az tudna fokozni, ha 10-15 év múlva megtehetné, hogy akár hónapokra elutazzon a férjével külföldre, tudván, hogy itthon jó kezekben van az EDIMART.

Mindkét gyermekére roppant büszke. Dorka inkább olyan, mint Márta: mindig játszik a nyelvekkel, kérdezi, hogy ez vagy az

Útravalóként azt tanácsolja minden pályakezdőnek, amit a gyemekeinek is tanít, hogy ne annak alapján hozzunk döntéseket, hogy mi éri meg, akár szakterület, akár idegennyelvek kapcsán, hanem hogy mi az, ami boldogsággal tölt el és motiválni tud egy életen át.